

Konjunkturindikatorer 2021

I korthet

- Den årliga prisstegringen (inflationen) ökade kraftigt under 2021 och var i genomsnitt 1,7 procent på Åland. Högre priser inom huvudgrupperna *bostäder, vatten, elektricitet, gas och övriga bränslen* samt *transport* inverkade mest på uppgången.
- Råoljepriset (Brent) steg under 2021 och var cirka 74 USD per fat i slutet av året.
- Det relativa arbetslöshetsstalet minskade under 2021 och årsmedeltalet var 6,8 procent. Ungdomsarbetslöshetsgradens årsmedeltal låg på 7,7 procent 2021. Lediga jobb i förhållande till arbetskraften (vakansgraden) ökade mellan 2020 och 2021.
- Under de tre första kvartalen 2021 startades fler företag än under motsvarande period år 2020. Antalet konkurser ökade något under 2021 (hela året) från året innan men antalet anställda som berördes av konkurser var färre.
- Medelvärdet på en euro uttryckt i kronor var 10,15 under 2021. Kursens utveckling under det gångna året har varit relativt stabil och har kretsat nära denna medelnivå. Vid utgången av året var en euro värd 10,27 kronor, vilket också var den högsta månadsnoteringen under 2021.
- De åländska hushållens *förtroendeindikator* var tydligt positivare under hösten 2021 än våren 2021. Förtroendeindikatorn i både Sverige och Finlands steg under första halvan av 2021 men minskade under hösten. I slutet av året (december) hade de svenska hushållen fortfarande en positiv bild av den egna och landets ekonomi medan förtroendet bland de finska hushållen var negativt. Båda länders förtroendeindikator låg över det egna tioårsmedelvärdet under hela 2021.
- Enligt preliminära uppgifter var den årliga tillväxten av *omsättningen i det privata näringslivet* år 2021 cirka tolv procent. Tillväxten var starkast inom *transportsektorn* och *hotell- och restaurangbranschen*. Det bör dock betonas att jämförelseåret var svagt: båda branschernas omsättning minskade kraftigt under 2020.
- Preliminärt ökade *lönesumman i det privata näringslivet* med en procent från nivån 2020.
- *Turismens omsättning* ökade preliminärt med 21 procent från 2020. Årstillväxten i lönesumman var däremot negativ, cirka -2 procent.

Inledning

Nedan följer en sammanställning av några centrala indikatorer relaterade till den ekonomiska konjunkturen. Översikten rymmer varierande tidsperspektiv och syftar till att belysa såväl något längre trender baserade på årliga data som kortsiktiga månadsvisa förändringar fram till och med december 2021.

Den åländska ekonomin är direkt och indirekt beroende av förändringar i den internationella omgivningen, i synnerhet av utvecklingen i Finland och Sverige samt förändringar i oljepriset. Här presenteras därför kontinuerliga data på råoljepriser, förtroendeindikatorer för hushållen samt valutakurser och inflation.

De specifikt åländska data i denna översikt omfattar olika former av arbetslöshetsdata, uppgifter om konkurser och nystartade företag, samt uppgifter från företag registrerade på Åland framtagna ur ÅSUB:s omsättnings- och lönerregister.

Ett flertal av de tidsserier som presenteras fångar upp effekten av covid-19. Dessa effekter är som tydligast under våren 2020 då covid-19 fick fotfäste i Norden och beredskapslagen samt reseförbud infördes.

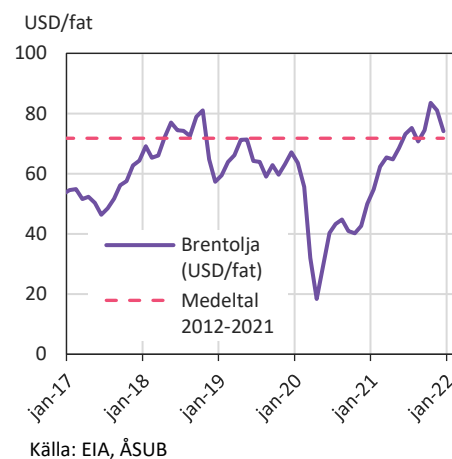
Råoljepriset

Priset på råolja steg från mitten av 2017 fram till slutet av 2018. I slutet av 2018 sjönk priset avsevärt och i december samma år låg prisnivån på cirka 57 USD/fat. År 2019 inleddes med ett stigande råoljepris och den positiva prisutvecklingen höll i sig fram till maj. Under sommarmånaderna sjönk råoljepriset men återhämtade sig mot slutet av året.

Effekterna av coronapandemin syns tydligt i råoljeprisets utveckling under 2020. I början av mars började priset sjunka aggressivt och nedgången slutade inte förrän sent i april. Det genomsnittliga månadspriset på råolja i april var drygt 18 USD/fat, vilket är den lägsta månadsnoteringen under 2000-talet. Oljepriset återhämtade sig delvis under månaderna som följde. Under årets sista månader började priset stiga igen och i december 2020 var det genomsnittliga priset knappt 50 USD/fat (se *Figur 1*).

Oljepriset fortsatte att stiga kraftigt under år 2021 och helårsmedeltalet blev 71 USD/fat. Drivande faktorer bakom prisökningarna var bland annat ökad global efterfrågan och att produktionsnivån, som skalades ner under pandemiåret 2020, inte har ökat tillräckligt snabbt. I slutet av året sjönk priset på olja, bland annat på grund av förhöjd osäkerhet angående nya varianter av COVID-19 viruset (Omikron) inverkan på efterfrågan. I december var det genomsnittliga oljepriset cirka 74 USD/fat.

Figur 1. Priset på råolja (Brent). USD per fat, 2017–2021

I EIAs kortsiktsprognos¹ i januari 2022 förväntas råoljeprisets årliga medeltal år 2022 vara 75 USD/fat. Den globala ekonomiska utvecklingen och ett flertal osäkerhetsfaktorer kring

¹ U.S. Energy Information Administration (2022). Short-Term Energy Outlook (STEO).

coronapandemin kan medföra att prisnivån över- eller understiger den prognostiserade nivån.

Med låga oljepriser följer även låga priser på bunkrar vilket har en positiv inverkan på den åländska ekonomin. Transportsektorn, industrin och hushållen på Åland gynnas av låga bränslekostnader, mer så än genomsnittshushållen i Finland.

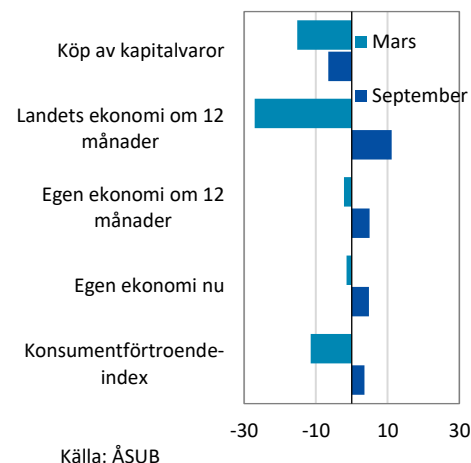
Hushållens förtroendeindikator

År 2021 började ÅSUB sammanställa ett konsumentförtroendeindex för de åländska hushållen². Kartläggningen görs i samband med vårens och höstens konjunkturöversikter.

Eftersom vi endast har observationer från två perioder görs även, liksom tidigare år, en genomgång av konsumentförtroendets utveckling i Finland och Sverige. De åländska hushållens förväntningar har historiskt följt rätt nära de finländska under ett "normalår" som inte präglas av pandemin.

Konsumentförtroendeindexet från våren och hösten 2021 presenteras i *Figur 2*. Under våren 2021 var det tydligt att ålänningarna inte såg en förbättring vara inom räckhåll, medan hushållen under hösten hade en klar övervikt åt det positivare hållet.

Figur 2. Konsumentförtroendeindex och nettotal för delfrågorna. Åland, mars och september 2021.

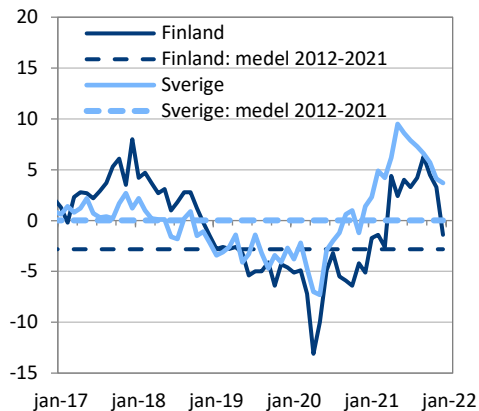

De *finländska hushållens* syn på den egna och landets ekonomi har sedan mitten av 2019 varit negativare än i de *svenska hushållen*. Då coronapandemin slog till under våren 2020 sjönk förtroendeindikatorn dramatiskt i båda länderna men återhämtade sig relativt snabbt under sommaren. Förtroendet för den finska ekonomin bromsade in under andra halvan av 2020 och förblev negativt men i nivå med 2019.

Förtroendeindikatorn i både Sverige och Finlands steg under första halvan av 2021. Under den andra årshalvan började de svenska hushållens förtroende minska medan de finska hushållens förtroende inledningsvis fortsatte öka försiktigt. Under hösten började dock även de finländska hushållens förtroendet minska. I slutet av året (december) hade de svenska hushållen fortfarande en positiv bild av den egna och landets ekonomi medan förtroendet bland de finska hushållen föll under nollstrecket. Båda länders förtroendeindikator låg över det egna tioårsmedelvärdet under hela 2021.

² För en fullständig beskrivning av metoden, se ÅSUB R2021:2 avsnitt 4.7 samt bilaga 3

Figur 3. Förtroendeindikator för hushållen i Finland och Sverige 2017–2021

Källa: EUROSTAT, ÅSUB bearbetning

Konjunkturinstitutet konstaterade i december att den svenska ekonomins återhämtning tillfälligt brutits i och med den snabba smittspridningen som inträffade i slutet av 2021. När smittspridningen ebbar ut väntas hushållens konsumtion ta fart igen och med ett högt sparande i bagaget väntas hushållens konsumtion av framför allt kontaktnära tjänster att öka snabbare under andra kvartalet 2022.³

Finlands bank konstaterar att Finland har återhämtat sig snabbt från den recession som coronapandemin skapat. Hushållens konsumtion och företagens ökade investeringar är de drivande faktorerna bakom tillväxten. Spridningen av Omikron-varianten nämns dock ha skapat osäkerhet i ekonomin. Det är möjligt att hushållen kan börja använda de under pandemitiden samlade besparingarna till konsumtion när försiktigheten som pandemin fört med sig lättar.⁴

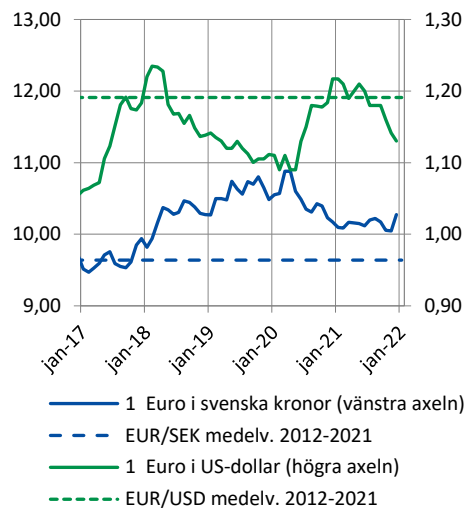
Konsumentförtroendet i eurozonen steg under första halvan av 2021 men sjönk sedan under resten av året. I december 2021 var konsumentförtroendet i eurozonen - 8,3. Trots att förtroendeindikatorn låg på den negativa sidan var det ändå på en

högre nivå än tioårsmedelvärdet (2012–2021: - 10,0).

Valutakurser

Från början av 2017 och framåt har euron förstärkts trendmässigt gentemot den svenska kronan. Sedan mars 2018 har växelkursen överstigit tio kronor (Figur 4).

Figur 4. Euro i svenska kronor och US-dollar 2017–2021

Källa: Finlands bank, ÅSUB bearbetning

Medelvärdet på en euro uttryckt i kronor var 10,15 under 2021. Kursens utveckling under det gångna året har varit relativt stabil och har kretsat nära denna medelnivå. Vid utgången av året var en euro värd 10,27 kronor, vilket också var den högsta månadsnoteringen för 2021.

Den gröna kurvan i Figur 4 illustrerar eurons kurs gentemot US-dollar. Under våren 2020 bröts den negativa utvecklingen som pågått i nästan två år och kursen steg under nästan hela resten av året. Kursen svängde åter under 2021 och sjönk under så gott som hela året. Vid utgången av 2021 motsvarade en euro cirka 1,13 dollar.

³ Konjunkturinstitutet (2021). Konjunkturläget december 2021

⁴ Finlands bank (2021). Coronan bromsar upp den goda farten i Finlands ekonomi

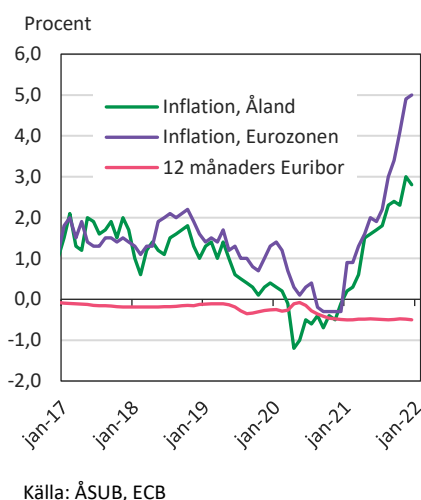
Nettoeffekten av en förstärkt dollar är positiv för den åländska tankerverksamheten, men negativ för passagerarrederierna vars bunkerpriser till stor del sätts i dollar.

Inflation och räntor

Den europeiska centralbanken (ECB) ändrade sin penningpolitiska strategi under 2021, vilket inkluderade en ny målsättning beträffande inflationen: *symmetriskt ska inflationen vara två procent på medellång sikt*⁵.

Under 2017 och 2018 var årsmedeltalen för inflationen i eurozonen 1,5 procent respektive 1,7 procent (Figur 5). År 2019 avtog inflationen något och hade ett årsmedeltal på 1,2. Inflationen i eurozonen sjönk i regel under 2020 och årets medeltal blev 0,3 procent. I fjol (2021) steg inflationen kraftigt och vid utgången av året var inflationstakten hela fem procent, vilket är den högsta månadsnoteringen under 2000-talet. Årsmedeltalet för inflationen var 2,6 procent i eurozonen 2021.

Figur 5. Inflation och ränta. Åland och eurozonen 2017–2021

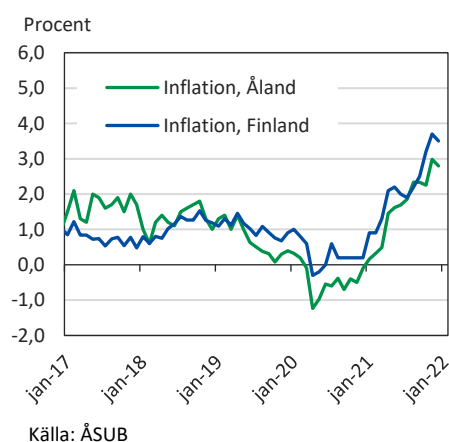

⁵ ECB penningpolitikstrategi. Den tidigare strategin var att inflationen ska vara under men nära två procent.

Den månadsvisa inflationen i Finland sjönk under merparten av 2017 för att sedan ta ny fart under 2018. Under 2019 sjönk inflationen igen och den årsvisa inflationen i Finland uppgick till 1,0 procent. Pandemin innebar en mycket låg inflation i landet och inflationen på årsnivå under 2020 var 0,3 procent.

Under 2021 ökade inflationen kraftigt. Den högsta noteringen inträffade i november då inflationen i Finland uppnådde 3,7 procent. Årsmedeltalet för 2021 var 2,2 procent.

Figur 6. Inflationen på Åland och i Finland 2017–2021

Prisutvecklingen på Åland följer vanligtvis relativt nära den som gäller för Finland som helhet. Även på Åland steg inflationen kraftigt under det senaste året (2021), dock något saktare än i Finland. Den årliga inflationen var på en lägre nivå (Figur 6); 1,7 procent att jämföra med Finlands 2,2.

Högre priser inom huvudgrupperna *bostäder, vatten, elektricitet, gas och övriga bränslen* samt *transport* inverkade mest på uppgången (med i genomsnitt 0,7 procentenheter uppåt vardera), medan lägre priser främst inom huvudgruppen *inventarier, hushållsutrustning och rutinunderhåll*

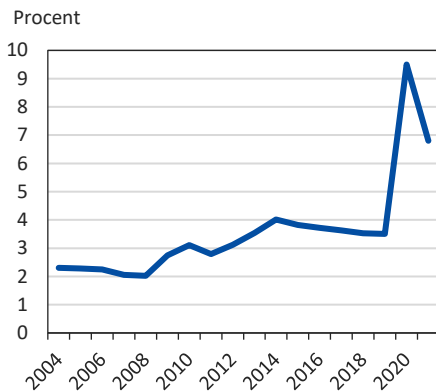
av bostaden motverkade uppgången med 0,2 procentenheter.⁶

Under 2021 sjönk ECB:s långa referensränta (12 månader) ytterligare och har nu legat under nollstrecket för sjätte året i följd (Figur 5) vilket avspeglar de kontinuerligt låga interbank-räntorna i Europa.

Arbetslösheten

En viktig konjunkturindikator är andelen arbetslösa i förhållande till arbetskraften. Den årsvisa arbetslöshetstrenden på Åland var uppåtgående från 2011 fram till 2014, då årsnoteringen på fyra procent nåddes.

Figur 7. Relativt arbetslöshetstal 2004–2021 (procent)

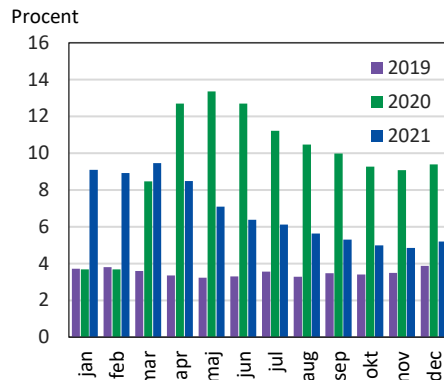

Källa: ÅSUB

Under åren som följde minskade arbetslösheten sakta. År 2020 sköt arbetslösheten i höjden på grund av coronapandemin (Figur 7). Det genomsnittliga relativa arbetslöshetstalet för 2020 blev 9,5 procent, vilket är den högsta årsnoteringen sedan arbetslöshetsgraden började mätas för Åland.

I fjol minskade arbetslösheten och det årsvisa medeltalet för 2021 var 6,8 procent.

Figur 8. Relativt arbetslöshetstal (procent) efter månad 2019–2021

Källa: ÅSUB

Som framgår av de gröna staplarna i Figur 8 steg arbetslösheten under 2020 kraftigt under mars, vilket var månaden som beredskapslagen sattes i kraft i Finland och omfattande restriktioner infördes. Från maj 2020 minskade arbetslösheten sakta under större delen av året.

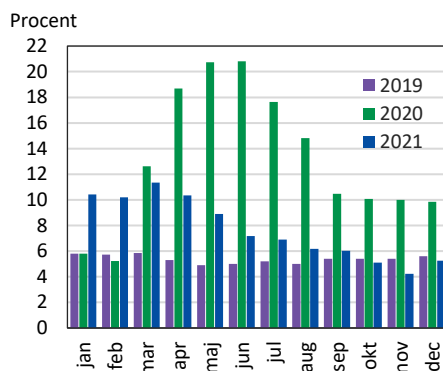
År 2021 var arbetslösheten som högst i mars (9,5 procent). Sedan dess har arbetslösheten minskat från månad till månad. I december 2021 steg dock arbetslösheten något och uppgick då till 5,2 procent.

Det relativa arbetslöshetstalet bland personer under 25 år (ungdomsarbetslöshetsgraden) har ett mer oregelbundet mönster beroende på det låga antalet individer i gruppen, men har de senaste fem åren före coronapandemin ändå legat stabilt kring fem procent på årsbasis.

Ungdomsarbetslösheten låg i början av 2020 aningen under 2019 års nivå men sköt i höjden under mars. De mest extrema värdena noterades i maj och juni, då fler än var femte ungdom var arbetslös eller permitterad. Årsnoteringen för 2020 blev 13,1 procent.

⁶ ÅSUB statistikmeddelande. Konsumentprisindex, december 2021.

Figur 9. Ungdomsarbetslöshetsgrad efter månad 2019–2021 (procent)

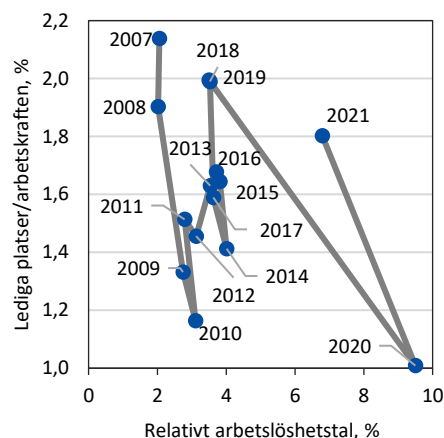

Källa: ÅSUB

Utvecklingen av ungdomsarbetslösheten har under 2021 i stort sett följt den allmänna utvecklingen på arbetsmarknaden. Under årets tre sista månader var ungdomsarbetslösheten till och med lägre än motsvarande månadsnoteringar 2019. Årsnoteringen för 2021 blev 7,7 procent.

Matchningsproblem kan illustreras med den så kallade *Beveridgekurvan* som visar förhållandet mellan andelen lediga platser i förhållande till arbetskraften (vakansgraden) respektive det relativa arbetslöshetsstalet (*Figur 10*). Vid ökade matchningsproblem flyttas kurvan uppåt och samtidigt till höger i figuren. Kurvans rörelse i *Figur 10* från 2009 fram till 2019 antyder ett ökande "kompetensglapp" på den åländska arbetsmarknaden.

Figur 10. Vakansgrad och relativt arbetslöshetsstal (procent*) 2007–2021

Källa ÅSUB

Not: Den lodräta axeln börjar inte från 0.

*) Avser genomsnittligt antal lediga platser och öppet arbetslösa som andel av arbetskraften respektive år.

Placeringen i figuren ger även en bild över konjunkturläget. Allmänt brukar en förbättring av den ekonomiska konjunkturen innebära en högre vakansgrad och lägre arbetslöshetsgrad (en rörelse uppåt och till vänster i *Figur 10*). En placering nere och till höger indikerar i stället att ekonomin befinner sig i en lågkonjunktur, med hög arbetslöshet och låg vakansgrad.

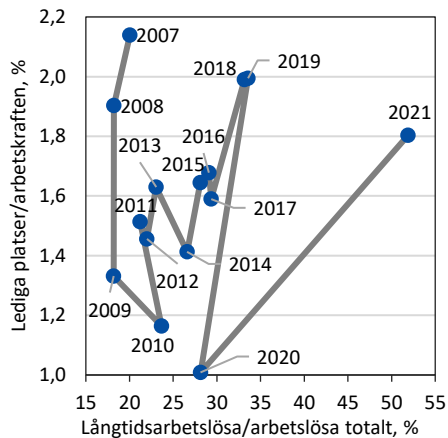
År 2021 placering tyder på en viss återhämtning från extremläget år 2020. Arbetslösheten minskade och vakansgraden ökade. Däremot råder det fortsättningsvis matchningsproblem på den åländska arbetsmarknaden.

I *Figur 11* ställs vakansgraden (lodräta axeln) i förhållande till den procentuella andelen långtidsarbetslösa⁷ av alla arbetslösa. Den kraftiga rörelsen ner och till vänster som inträffade 2020 kunde misstas för en förbättring på arbetsmarknaden, där fler lediga platser har tillsatts och

⁷ Personer som varit arbetslösa i sex månader eller längre.

långtidsarbetslösheten minskat. Rörelsen neråt och till vänster berodde i stället på att ökningen av det totala antalet arbetslösa 2020 inledningsvis var större än ökningen i antalet långtidsarbetslösa, vilket gör att förhållandet minskar och kurvan förskjuts till vänster.

Figur 11. Vakansgrad och långtidsarbetslöshet (procent*) 2007–2021

Källa: ÅSUB

Not: Axlarna börjar inte från 0.

*) Avser dels genomsnittligt antal lediga tjänster som andel av arbetskraften, dels långtidsarbetslösa som andel av alla öppet arbetslösa respektive år

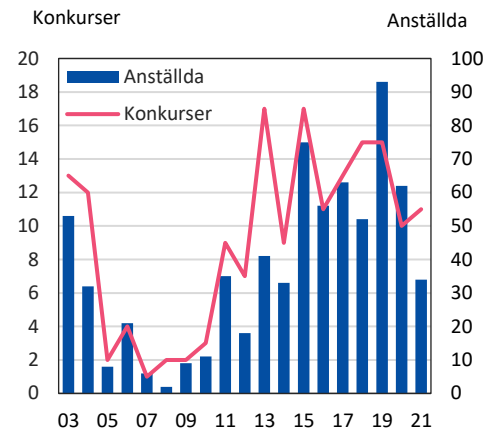
Medan arbetslösheten minskade i fjol ökade däremot andelen som var långtidsarbetslösa, vilket resulterar i att kurvan i *Figur 11* söker sig högerut. I genomsnitt utgjordes över hälften av fjolårets arbetslöshetstal av långtidsarbetslösa. Detta belyser ytterligare pandemins återverkningar på arbetsmarknaden samt att det finns matchningsproblem på arbetsmarknaden.

Företagsbeståndet och konkurser

Figur 12 visar att det 2007 inleddes en stigande trend i antal konkurser och berörda anställda som toppade år 2013 och 2015. År 2019 var antalet konkurser detsamma som året innan men antalet berörda anställda steg till 93 personer, vilket var den högsta

nivån under perioden som analyserats. Under 2020 minskade sedan både antalet konkurser och berörda anställda.

Figur 12. Konkurser och berörda anställda 2003–2021

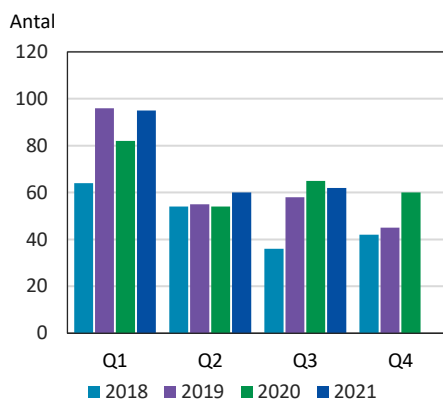

Källa: Statistikcentralen, ÅSUB bearbetning

Enligt Statistikcentralens senaste uppgifter uppgick antalet konkurser på Åland år 2021 till elva och berörde 34 personer. Antalet berörda anställda minskade från året innan medan antalet konkurser ökade något från 2020. Det förhållandevis låga antalet berörda anställda antyder att det är frågan om företag med mindre personalstyrka som gått i konkurs under året.

När det gäller förändringar i företagsbeståndet använder vi kvartalsvisa uppgifter från Statistikcentralen om nystartade och nerlagda företag. Statistiken omfattar alla företag som registreras och avregistreras oberoende av omfattningen av deras verksamhet. I *Figur 13* illustreras antalet nystartade företag kvartalsvis sedan 2018 fram till det tredje kvartalet 2021.

Figur 13. Antal nystartade företag, kvartalsvis 2018Q1–2021Q3

Källa: Statistikcentralen, ÅSUB bearbetning

Antalet nystartade företag har ökat under den granskade perioden. Totalt grundades det 196 nya företag år 2018. Antalet ökade till 254 år 2019 och steg ytterligare år 2020, då totalt 261 nya företag grundades.

Under de tre första kvartalen 2021 grundades 217 nya företag, vilket var fler än under motsvarande period de tre föregående åren.

Omsättning och lönesummor

ÅSUB har tillgång till ett register av betydelse för uppföljning av konjunkturutvecklingen i det privata näringslivet. Det handlar om ett register varifrån vi får uppgifter dels om omsättningen i företagen, dels om företagets utbetalda löner. Uppgifterna innefattar även de på Åland registrerade företagens verksamhet i Finland. *Registeruppgifter för år 2021 är fortfarande preliminära* och kan komma att ändra, varför det är nödvändigt att tolka utvecklingen med viss försiktighet.

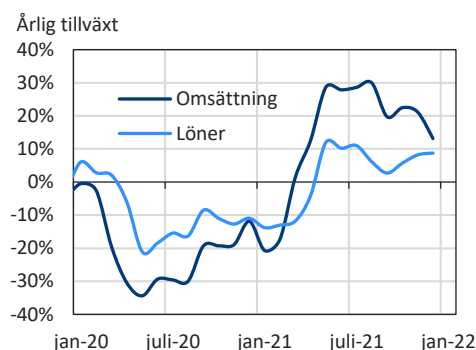
Under tidigare år har trendtillväxten⁸ i omsättning och löner redovisats. Denna komponent lyckas dessvärre

inte på ett rättvist sätt återge de extrema förändringarna i omsättning och lönesumman som inträffat under coronapandemin. Av denna anledning redovisas i stället endast den *säsongsrensade tillväxten*⁹ i omsättning och löner.

I *Figur 14* visar den mörkare kurvan den procentuella årstillväxten av omsättningen i det privata näringslivet (för branschvisa uppgifter se ÅSUBs databas Företag).

Omsättningens tillväxt var starkt negativ under 2020: cirka -21 procent. Lönesummans minskade i sin tur med cirka nio procent från 2019. Branscher där bortfallet i omsättning och lönesumman under 2020 var som störst var *transportsektorn* och *hotell- och restaurangbranschen*.

Figur 14. Omsättningen och lönesumman i det privata näringslivet (löpande penningvärde). Procentuell tillväxt, januari 2020 – december 2021

Källa: ÅSUBs löne- och momsregister

Not: Säsongsrensade tidsserier.

Uppgifterna för 2021 är preliminära.

Prognosvärde för omsättningen i nov & dec 2021 och lönesumman i dec 2021.

Omsättningen var klart högre under 2021 än 2020. Den årliga tillväxten i omsättningen var preliminärt cirka tolv procent. Omsättningstillväxten var som starkast inom *transportsektorn* och *hotell- och restaurangbranschen*. Jämförelseåret 2020 var dock som nämnt mycket svagt.

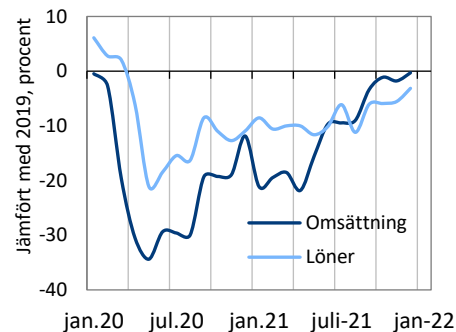
⁸ Åsyftas till trendkomponenten i säsongsjusterade tidsserier.

⁹ I rapporten åsyftas de säsongsbehandlade tidsserier då de registerbaserade omsättnings- och löneuppgifternas tillväxt nämns.

Som framgår i *Figur 14* har variationerna i tillväxten av lönesumman i det privata näringslivet följt omsättningens tillväxt. Lönesummans tillväxtriktning tenderar att följa efter omsättningens, men med en viss eftersläpning. Enligt preliminära uppgifter var den årliga tillväxten i lönesumman en procent 2021. (För branschvisa uppgifter se ÅSUBs databas Företag).

För att bilda en uppfattning kring hur årstillväxten i omsättningen och lönesumman 2021 ser ut jämfört med ett "normalår" jämförs i *Figur 15* månatlig omsättning och lönesummor med motsvarande värden år 2019. Vi ser att både omsättningen och lönesumman under fjolåret närmade sig 2019 nivå. Omsättningsnivån de sista månaderna 2021 var nära nivån 2019 medan lönerna fortfarande låg en bit under. På helårsbasis låg omsättningen 2021 preliminärt cirka elva procent under nivån 2019. Lönesumman låg i sin tur preliminärt cirka åtta procent under nivån 2019.

Figur 15. Omsättningen och lönesumman i det privata näringslivet (löpande penningvärde) i relation till 2019, januari 2020 – december 2021.

Källa: ÅSUBs löne- och momsregister

Not: Säsongsrensade tidsserier.

Uppgifterna för 2021 är preliminära.

Prognosvärde för omsättningen i nov & dec 2021 och lönesumman i dec 2021.

Sammanfattningsvis, gällande år 2021, har vi kunnat avläsa en viss återhämtning för det privata näringslivets löne- och omsättningssummor.

Turismens omsättning och lönesummor

Vi behandlar turismen dels som en *total* som omfattar såväl turismverksamhet som försiggår till sjöss tillsammans med verksamheten på land. Ur denna total skiljer vi sedan ut den avgränsade *landturismen*. Dessa två avgränsningar av turismen finns inte som färdiga statistiska kategorier i våra register, utan måste räknas fram som andelar i olika branscher utgående från enkätbaserade undersökningar som vi gjort med några års mellanrum.¹⁰ Den senaste av dessa färdigställdes 2019.¹¹ I undersökningarna används en definition av landturismen som följer

¹⁰ Vi har uppskattat landturismens andel av Ålands BNP till baspris (inklusive offentlig verksamhet och icke-vinstsyftande verksamhet) 2018 till cirka 2,9 procent, vilket motsvarar ett förädlingsvärde om 35 miljoner euro. "Enligt den vidaste definitionen av turismen som förutom turisternas direkta landkonsumtion på Åland och ålänningarnas egen konsumtion av turisttjänster även inkluderar de åländska företagens turistinkomster utanför Åland

samt de åländska passagerarrederiernas totala försäljning till turister, uppskattas turismens andel av Ålands BNP till baspris till 18,4 procent 2018. Turismens totala förädlingsvärde 2018 uppskattas till dryga 220 miljoner euro." (ÅSUB Rapport 2019:2, sid. 14).

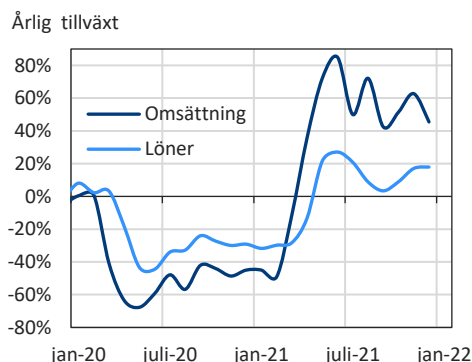
¹¹ ÅSUB Rapport 2019:2

den som tillämpas inom nationalräkenskaperna och omfattar turisternas konsumtion på Åland samt ålänningarnas egna köp av resetjänster från till exempel åländska resebyråer.¹²

Det bör betonas att definitionen av den totala turismen är bred och innefattar bland annat alla rese- och turistprodukter som åländska företag tillhandahåller både på och utanför Åland, inklusive ålandsägda fartygs försäljning till turister som inte kommer till Åland.

Turismen till Åland 2020 drabbades mycket hårt av coronapandemin. Jämfört med 2019 minskade inresandet till Åland med cirka 67 procent¹³ och antalet hotellövernattningar minskade med 56 procent¹⁴. Effekter av detta syns tydligt i turismens omsättnings- och löneuppgifter för 2020. Enligt dessa minskade omsättningen inom turismsektorn med cirka 43 procent och lönesumman med cirka 23 procent.

Figur 16. Turismens omsättning och lönesumma (löpande penningvärde). Procentuell tillväxt, januari 2020 – december 2021

Källa: ÅSUBs löne- och momsregister

Not: Säsongsrensade tidsserier.

Uppgifterna för 2021 är preliminära.

Prognosvärde för omsättningen i nov & dec 2021 och lönesumman i dec 2021.

År 2021 blev ett bättre år för turismen. Antalet övernattningar på de åländska hotellen fördubblades från 2020 till

2021 och rekordnivåer noterades under ett antal månader, bland annat i juli. Trots detta var antalet hotellövernattningar under 2021 cirka 15 procent färre än 2019.¹⁵

Inresandet till Åland 2021 ökade med cirka 30 procent från år 2020. Trots ökningen låg antalet inresande fortfarande 57 procent under nivån 2019.¹⁶

Turismens årliga omsättningstillväxt uppskattas vara 21 procent 2021. Lönesummans årliga tillväxt 2021 uppskattas däremot fortfarande vara negativ, cirka -2 procent.

Medan turismens omsättningstillväxt var god under 2021 låg omsättningen fortfarande cirka 31 procent under nivån 2019. Turismens lönesumma 2021 var enligt preliminära uppgifter 25 procent lägre än 2019.

Landturismens omsättningstillväxt dök under våren 2020 i samband med att covid-19 fått fotfäste i Norden. Landturismens omsättning minskade med cirka en fjärdedel 2020 jämfört med året innan. För 2021 uppskattas en 16 procent uppgång i landturismens omsättning jämfört med nivån 2020.

Efter en minskning på sammanlagt 20 procent under 2020 övergick lönesummans utveckling i en positiv tillväxt. Preliminärt ökade landturismens lönesumma med cirka sex procent 2021 från året innan.

¹² ÅSUB Rapport 2019:2, sid. 14.

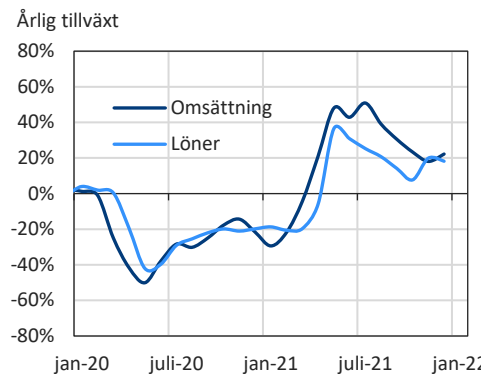
¹³ ÅSUB statistikmeddelande. Inresande till Åland 2020

¹⁴ ÅSUB statistikmeddelande. Inkvarteringsstatistik för hotell 2020

¹⁵ ÅSUB statistikmeddelande. Inkvarteringsstatistik för hotell 2021

¹⁶ ÅSUB Databas - Turism

Figur 17. Landturismens omsättning och lönesumma (löpande penningvärde). Procentuell tillväxt, januari 2020 – december 2021

Källa: ÅSUBs löne- och momsregister

Not: Säsongsrensade tidsserier.

Uppgifterna för 2021 är preliminära.

Prognosvärde för omsättningen i nov & dec 2021 och lönesumman i dec 2021.

Trots att år 2021 blev ett bättre år för landturismen än året innan låg omsättningen fortfarande cirka tolv procent under nivån 2019. Lönesumman låg preliminärt cirka 15 procent under nivån 2019.

Referenser

ECB webbplats

Energy Information Administration, US Government (<http://www.eia.gov/>)

Energy Information Administration, US Government (2022). Short-Term Energy Outlook (STEO)

Finlands bank (2021). Coronan bromsar upp den goda farten i Finlands ekonomi Hämtat 21.1.2022

Konjunkturinstitutet (2021). Konjunkturläget december 2021 Hämtat 21.1.2022

Statistikcentralen, Finland (<http://www.stat.fi>)

ÅSUB databas – Turism

ÅSUB, register, löner och omsättning för företag i det privata näringslivet

ÅSUB Rapport 2019:2. Turismens samhällsekonomiska betydelse för Åland 2018

ÅSUB, statistikområde Arbetsmarknad.

ÅSUB statistikmeddelande. Inkvarteringsstatistik för hotell 2021

ÅSUB statistikmeddelande. Inkvarteringsstatistik för hotell 2021

ÅSUB statistikmeddelande. Inresande till Åland 2020

ÅSUB statistikmeddelande, Konsumentprisindex december 2020

ÅSUB statistikmeddelande. Konsumentprisindex, december 2021